

Sisäministeriö
Maahanmuutto-osasto
PL 26
00023 Valtioneuvosto

VIITE: Lausuntopyyntö, Maahanmuuton henkilötietolaki, luonnos hallituksen esitykseksi 17.5.2018

Uudenmaan ELY-keskuksen lausunto: Maahanmuuton henkilötietolaki, luonnos hallituksen esitykseksi

Sisäministeriön maahanmuutto-osasto on pyytänyt lausunnonantajaa kiinnittämään erityistä huomiota muutoksiin koskien tiedonsaantioikeuksia tilanteissa, joissa oikeus on aiemmin perustunut rekisterinpitäjän oikeuteen, mutta oikeus lakkaa rekisterinpitäjiä koskevan muutosesityksen johdosta. Lisäksi on pyydetty kiinnittämään huomiota tiedonluovutusta koskevasta yleisestä sääntelytavasta seuraavaan tarpeeseen tarkistaa lausunnonantajien omien tiedonsaantioikeuksien kattavuus maahanmuuttohallinnolta.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus käsittelee henkilötietoja useissa yhteyksissä ja virastolla on oltava oikeus rekisterin ylläpitoon. Luonnoksen 7 § *Käsiteltävät henkilötiedot* kohdassa 5 on mainittu, että rekisterin pitäjä saa käsitellä tietoa siitä, mihin kuntaan henkilö on osoitettu. ELY-keskuksen seuraavat kuntaanosoittamista kuntaanosoitusrekisterin avulla, joka on kotoutumislain 8 luvun 60 § mukainen henkilörekisteri. Rekisteriin tallennetaan mm. tieto siitä, mihin kuntaan henkilö on osoitettu. Rekisteri on tärkeä työväline liittyen mm. kuntapaikkojen seurantaan alueellisesti ja valtakunnallisesti.

Lakiluonnoksen 8 § *Erityisiä henkilötietoryhmiä koskeva käsittely* on kirjattu, että henkilön terveydentilaa ja terveydenhuoltopalveluja koskevia tietoja saa käsitellä siltä osin, kun se on tarpeen. Kunnat hakevat elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskukselta kotoutumislain 6 luvun mukaisia korvauksia kansainvälistä suojelua saavien henkilöiden palveluista aiheutuneista sosiaali- ja terveydenhuollon kustannuksista. ELY-keskus varmistaa korvauksen myöntämisen perusteet 49 § mukaisten kustannusten kohdalla sosiaali- ja terveydenhuollon asiantuntijalausunnoista ja muista asiakirjoista. Olisi tärkeää, että tähän lain kohtaan kirjattaisiin myös sosiaalihuoltopalveluja koskeva tiedon käsittely, koska se lain mukaan kuuluu ELY-keskusten tehtäviin. Korvausta hakevalle kunnalle ei voida myöntää korvausta sosiaalihuollon kustannuksista, jos asiaa käsittelevällä viranomaisella ei ole oikeutta tietoihin. Myös UMA-järjestelmän osalta on tärkeää, että korvausten käsittelyssä tarvittavien tietojen osalta sekä kunnilla että ELY-keskuksella on samanlaiset tiedonsaantioikeudet, jotka mahdollistavat esimerkiksi korvausten maksamisessa tarvittavien statusmerkintöjen tarkistamisen.

Jatkossa toivottavaa on, että korvausjärjestelmää kehitetään niin, että arkaluontoiset tiedot esimerkiksi lastensuojelun asiakkuudesta tai henkilöiden terveydentilasta eivät enää ole valtion maksamien korvausten käsittelyssä tarpeellisia tietoja. Uuden organisaatorakenteen suunnittelussa koko korvausjärjestelmä uudistuu ja jatkossa myös kansainvälistä suojelua saavien henkilöiden arkaluonteisia tietoja voidaan käyttää ja luovuttaa nykyistä korvausjärjestelmää yksinkertaisemmalla ja yhdenvertaisemmalla tavalla.

Tiedonsaantioikeudesta liittyen luonnokseen kotoutumislain 87 § *Tiedonsaantioikeus* on lisätty kehittämisen- ja hallintokeskus, joka on oleellinen taho esimerkiksi kuntakorvausten hallinnoinnissa ja maksatuksessa.

Helsingissä 15.6.2018

Anna Viitanen
yksikön päällikkö

Jaana Suokonautio
maahanmuuttopäällikkö